

Klompemaffia

van Dijk, J.J.M.

Published in:
Secondant

Document version:
Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:
2013

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
van Dijk, J. J. M. (2013). Klompemaffia. *Secondant*, 27(5), 52-52.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright, please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Column

KLOMPENMAFFIA

Ik lees dat de misdaad sterk is gedaald. Dat zou komen door betere beveiliging. Maar geldt die daling ook voor de georganiseerde criminaliteit? Mondiaal gezien zeker niet. Landen zoals Mexico, Colombia en Venezuela dreigen eraan onderdoor te gaan. Om van de narcostaten in het Caribische gebied en aan de Westkust van Afrika nog maar niet te spreken. Ook in Italië en Bulgarije is de maffia machtiger dan ooit. Gelukkig is dat allemaal ver van ons bed, denkt u nu? De Nederlandse gemeente Bonaire dan toch in ieder geval niet. Het landsbestuur is daar zwaar besmet met maffiose invloeden. In Sint Maarten idem. Daar blijkt de minister van Justitie bordelen te runnen. En in ons eigen land loopt topcrimineel Holleeder vrij rond en gaat een reeks liquidaties in de onderwereld gewoon door. De namen van de daders zijn bekend, maar de bewijzen ontbreken.

Jan van Dijk is emeritus hoogleraar Victimologie en Menselijke Veiligheid aan de Universiteit van Tilburg.

Betere beveiliging zal tegen de georganiseerde misdaad niet helpen. De overheid moet zelf iets doen. Je moet proberen met spionnen binnen te komen in de criminele netwerken. Of proberen deals te sluiten met overlopers. Andere opties zijn er niet. Minister Opstelten wil de politie en het Openbaar Ministerie (OM) daarom toestaan om burgerinfiltranten in te zetten. Die informanten kunnen dan voor hun getuigenissen worden betaald met geld en/of strafvermindering. Het is een verstandig voorstel. In de strijd tegen de klompenmafia wordt een ruimere regeling voor kroongetuigen node gemist. De Verenigde Staten en de ons omringende landen kennen zo'n regeling al sinds jaar en dag. Het voorstel van Opstelten zal er mede toe leiden dat Amsterdam niet langer de favoriete ontmoetingsplaats van internationale drugshandelaren blijft. Ze weten dan dat de concullega's het hier, net als in Duitsland, Italië en het Verenigd Koninkrijk, elk moment op een akkoordje met de politie kunnen gooien.

En daar heb je ze dan weer: oud-burmeester Thom de Graaff en de voormalige hoofdofficier van justitie van Amsterdam, Hans Vrakking. Zij waren twintig jaar geleden beiden hoofdrolspelers in de IRT-affaire. Volgens deze "ervaringsdeskundigen" zijn de door Opstelten voorgestelde burgerinfiltranten een ramp voor de rechtsstaat. Ik begrijp hun weerstand heel goed. Het voorstel van Opstelten betekent een definitieve afrekening met de destijds door hen uitgedragen opvattingen. Vooral voor Thom de Graaff, oud-medewerker van het ministerie van Binnenlandse Zaken – en voormalig haantje-de-voorst in de

stammenstrijd met Justitie – is het een hard gelag. Tijdens de Van Traa-verhoren legde hij politierechercheurs en officieren van justitie het vuur aan de schenen. Nu is zijn oude ministerie opgeslokt door het ministerie van Veiligheid en Justitie en belanden de aanbevelingen van de commissie-Van Traa in de prullenbak.

Op aandringen van de Tweede Kamer heeft de Nederlandse overheid in de jaren negentig miljoenen uitgegeven aan zwaar geheime en diepgravende onderzoeken die moesten uitwijzen dat er voor kapitalen cocaïne was doorgelaten en dat er corruptie in het spel moet zijn geweest. Voor deze door de politiek opgefokte vermoedens is nooit een snipper bewijs gevonden. En nu omarmt de minister van Justitie de opsporingstactiek die het Interregionaal Recherche Team destijds uitprobeerde. Het lijkt mij tijd voor enig kritisch zelfonderzoek in Haagse kringen. En voor eerherstel. Eerherstel voor de destijds op het altaar van de parlementaire verontwaardiging geofferde rechercheurs Langendoen, Van Vondelen, De Jong (FIOD), en voor de OM-leden Van Randwijck, (wijlen) De Beaufort en Van der Veen. <<

Buitenlandse berichten

VAN BUSREIS NAAR BURGERMOED

De Duitse *Präventionstag* is het grootste congres over criminaliteitspreventie in Europa. Jaarlijks komen een paar duizend veiligheidsprofessionals uit binnen- en buitenland bijeen om kennis uit te wisselen over effectieve aanpakken van seksueel geweld in de sport en van rechtsextremisme – om een aantal willekeurige onderwerpen te noemen. Ook de 'kleine criminaliteit' staat er in de belangstelling. Bijvoorbeeld als het gaat om zogenoemde *Kaffeefahrten*, busreizen waarbij ouderen tijdens een toeristisch uitje onder druk worden gezet om aankopen te doen.

Criminaliteitspreventie is geen thema waaraan onze oosterburen slechts een keer per jaar aandacht besteden. Zo gelooft de Duitse psycholoog en criminoloog Helmut Kury niet in de heilzame werking van **strengere straffen**.

Hij baseert dat oordeel onder andere op een meta-evaluatie van de Universität Heidelberg. Daaruit zou blijken dat overtreders zich eerder laten afschrikken door de pakkans dan door de strafmaat.

Ook de **politie** heeft preventie in het vizier. Met een speciaal onderzoeksprogramma, ProPK, worden burgers, veiligheidsprofessionals en media geïnformeerd over hedendaagse misdaad-verschijnselen en preventiemogelijkheden. Daarbij wordt niet alleen ingezet op situationele preventie, dat wil zeggen dat misdrijven worden tegengegaan door de gelegenheden daartoe te beperken. Bijvoorbeeld met technische beveiligingsmaatregelen in auto's en huizen. Er wordt ook gekeken naar strategieën om bijvoorbeeld risicjongeren via opvoeding en opleiding op het rechte pad te houden.

De politie op straat richt zich volop op **publiek-private samenwerking**, bijvoorbeeld om zogenoemde *Straßenkriminalität* te voorkomen. In de politie-registraties zijn onder andere tasjesroof, roofovervallen, straatgeweld, diefstal uit auto's en vernielingen van straatmeubilair tussen 2011 en 2012 significant gedaald. Dat succes zou te danken zijn aan het optreden van de politie, maar ook aan de bijdrage vanuit justitie, gemeenten, scholen, jeugdhulpverlening én burgers. Met een campagne over burgermoed zijn Duitsers de afgelopen jaren aangemoedigd om de ogen en oren op straat de kost te geven.

Verbeterpunten zijn er ook, zo valt af te leiden uit de presentatie van de Duitse preventiedeskundige Erich Marks tijdens een conferentie van de European Forum for Urban Security. Zo is criminaliteitspreventie in zijn ogen onvoldoende ingebed in een multidisciplinair netwerk, waarin onder andere verslavingszorg, sociaal werk en gezondheidszorg ook een plek hebben. Andere klachten van Marks: het veiligheidsbeleid houdt te weinig rekening met praktijkervaringen, projecten worden te weinig geëvalueerd, kennis wordt te weinig vertaald in praktische handreikingen, en de financiële baten van **preventie** worden te weinig onderkend. En misschien wel het belangrijkste: nieuwe risico's en criminaliteitsvormen worden te laat gesignaleerd. Preventie richt zich vooral op klassieke misdrijven zoals geweld en jeugdcriminaliteit. Terwijl de ontwikkelingen in bijvoorbeeld financieel-economische criminaliteit allerminst stilstaan. En dan gaat het dus niet alleen om die *Kaffeefahrten*. << Lynsey Dubbeld

Illustratie: Hans Sprangers